

САДРЖАЈ

I. ДЕО ПРИНЦИПИ ДВОЈНОГ РАЧУНОВОДСТВА	31
УОПШТЕ О ПРЕДУЗЕЋУ	33
СРЕДСТВА И ИЗВОРИ СРЕДСТАВА ПРЕДУЗЕЋА	39
<i>Пословна средства</i>	39
<i>Основна средства</i>	42
<i>Обртна средства</i>	42
<i>Средства резерви</i>	43
ВАНПОСЛОВНА СРЕДСТВА (ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОТРОШЊЕ)	43
<i>Извори средстава</i>	44
<i>Ревалоризација средстава и извора</i>	48
УОПШТЕ О РАЧУНОВОДСТВУ	48
<i>Реч о евиденцији</i>	50
<i>Књиговодство</i>	50
<i>Просто књиговодство</i>	51
<i>Двојно књиговодство</i>	52
<i>Битна обележја двојног књиговодства</i>	52
<i>Појам књиговодства и рачуноводства</i>	53
<i>Задатак књиговодства</i>	54
<i>Рачуноводство и друге научне дисциплине</i>	57
<i>Подела (структура) рачуноводства</i>	60
<i>Рачуноводство као извор егзактних информација</i>	64
<i>Правна регулатива у рачуноводству</i>	64
<i>Закон о рачуноводству</i>	65
<i>Правилник о вођењу рачуноводства у предузећима</i>	65
<i>Кодекс рачуноводствених начела</i>	66
<i>Кодекс професионалне етике рачуновођа</i>	66
<i>Привредне операције</i>	69
<i>Књиговодствене промене</i>	70
<i>Биланс</i>	70
<i>Садржина и форма биланса</i>	71
<i>Билансна равнотежа</i>	72
<i>Билансно приказивање имовинске ситуације предузећа</i>	72
<i>Увод</i>	75
<i>Сукцесивни биланси као средство за перманентно изражавање имовинске ситуације предузећа</i>	75

Међусобни односи Биланса стања и Биланса успеха и финансијски резултат	89
Шема типичних билансних промена	92
Закључна разматрања	94
Књижење билансних промена	95
Књижење на рачунима	96
Разлика између биланса и рачуна.....	99
ДЕФИНИЦИЈА И КЛАСИФИКАЦИЈА РАЧУНА	101
Уводна разматрања	101
Критеријуми при књижењу на рачунима.....	104
Назив и ознаке страна рачуна.....	105
Облици и форме рачуна.....	105
Степенасти облик рачуна	106
Форма рачуна по пагини	107
Форма рачуна по фолији	108
Облик комбинованог рачуна.....	108
Врсте рачуна.....	109
Рачуни стања, успеха и мешовити рачуни	110
Рачуни стања	110
Рачуни успеха.....	111
Мешовити рачуни	112
Синтетички, аналитички и аналитичко-синтетички рачуни	115
Потпуни, непотпуни и рачуни за корекцију.....	115
Билансни и изабилансни рачуни	116
Стварни и симболички рачуни	117
КОНТНЕ ТЕОРИЈЕ	118
Уводна разматрања	118
Контни (рачунски) план	122
Врста контних (рачунских) планова	124
ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ.....	127
Уводна разматрања	127
Дневник.....	128
Главна књига	130
Помоћне књиге	131
Принципи и начела при вођењу пословних књига.....	137
ИНВЕНТАРИСАЊЕ.....	139
Уводна разматрања	139
Врсте и време инвентарисања.....	139
Редовно инвентарисање	140
Континуирано инвентарисање.....	140

Инвентарисање приликом редовне ликвидације или стечаја	140
Инвентарисање приликом статусних промена	141
Делимично инвентарисање	141
Циљ инвентарисања	141
Одлука о инвентарисању и образовању комисије	142
Решење о спровођењу инвентарисања	143
Припремне радње за инвентарисање	143
Приступање инвентарисању	144
Израда и разматрање елабората	145
Књижење вишкова и мањкова	145
Вишак и мањак на основним средствима	146
Књижење мањкова и вишкова робе	147
Вишак и мањак у благајни	149
Корекција осталих рачуна стања	150
ЗАКЉУЧИВАЊЕ И ОТВАРАЊЕ ПОСЛОВНИХ КЊИГА	154
Уводна разматрања	154
Закључивање дневника	155
Закључивање рачуна главне књиге	155
Нивелисање синтетичких са аналитичким рачунима	155
Састављање закључног листа	156
Пробни биланс (лист)	157
Биланс стања	158
Биланс успеха	158
Закључна књижења	159
Периодични и годишњи обрачун	159
Периодични обрачун	159
Годишњи обрачун	160
Отварање пословних књига	161
II. ДЕО ПРИМЕНА ДВОЈНОГ РАЧУНОВОДСТВА	163
РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ ОСНОВНИХ	
СРЕДСТАВА	165
Уводна разматрања	165
Прибављање основних средстава	165
Изградња основних средстава	166
Куповина основних средстава	168
Бесплатно прибављање основних средстава	171
Продаја основних средстава	172

Продаја основних средстава по вредности равној рачуноводственој вредности.....	172
Продаја основних средстава по вредности мањој од рачуноводствене вредности	173
Продаја основних средстава по вредности већој од рачуноводствене вредности	174
<i>Расходовање основних средстава</i>	175
<i>Уступање основних средстава</i>	177
Уступање основног средства набављеног из основног капитала	177
Уступање основног средства набављеног из кредита када је неотписана вредност већа од обавеза за кредит	178
Уступање основног средства набављеног из кредита кад је неотписана вредност мања од обавеза за кредит	179
РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ ЗАЛИХА	180
<i>Обухватање материјала</i>	180
Набавка материјала	181
Набавка материјала кад су трошкови набавке од добављача фактурисани	183
Набавка материјала по систему планских цена	184
Књижење материјала на путу	185
Књижење нефактурисаног материјала	186
Непознати трошкови набавке материјала	187
Издавање материјала	188
Издавање материјала по набавној цени	189
Издавање материјала по планској цени	190
Обухватање ситног инвентара и амбалаже	192
Набавка ситног инвентара и амбалаже	193
Издавање и отпис ситног инвентара и амбалаже	194
Продаја материјала	194
<i>Обухватање недовршене производње и готових производа</i>	195
<i>Обухватање робе</i>	198
Калкулације о набавци робе - појам	198
Разлика у цени трговинске робе	200
Евидентирање робе	203
Набавка робе	204
Интерно кретање робе	210
Промене цена трговинске робе	212
Продаја робе	213

РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА, ИНСТРУМЕНАТА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПЛАЋАЊА И ИМОВИНСКО - ПРАВНИХ ОДНОСА.....	221
Уводна разматрања	221
Жиро-рачун.....	222
Благајна.....	224
Девизна средства.....	226
Инструменти за обезбеђење плаћања	227
Отворени акредитиви	227
Издвојена средства за исплату чекова	228
Издвојена новчана средства за исплату меница	229
Имовинско-правни односи.....	230
Купци	231
Купци у земљи и иностранству	231
Остала потраживања (сумњива и спорна).....	232
РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ КАПИТАЛА.....	233
Уводна разматрања	233
Прибављање капитала.....	235
Основни капитал.....	236
Друштвени капитал	236
Државни капитал.....	238
Акцијски капитал.....	239
Удели.....	241
Улози.....	241
Резерве	241
РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗА.....	245
Дугорочна резервисања	245
Резервисања за трошкове у гарантном року	245
Резервисања за трошкове инвестиционог одржавања основних средстава.....	246
Остала дугорочна резервисања.....	246
Обухватање обавеза.....	247
Уводна разматрања	247
Појам и врсте обавеза	247
Дугорочне обавезе	248
Краткорочне обавезе.....	250
РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ РАСХОДА.....	260
Појам и врсте расхода	260
Пословни расходи.....	261

Набавна вредност продате робе.....	262
Трошкови материјала	262
Трошкови производних услуга.....	265
Трошкови амортизације	267
Трошкови непроизводних услуга.....	269
Трошкови накнада радницима и грађанима.....	271
Трошкови нето зарада	273
Порези и доприноси независни од резултата.....	273
Временско разграничење материјалних трошкова.....	274
Трошкови резервисања за материјалне трошкове	275
Финансијски расходи.....	277
Финансијски расходи из односа са повезаним правним лицима.....	277
Расходи камата	278
Негативне курсне разлике.....	279
Отписи дугорочних финансијских пласмана	279
Остали финансијски расходи.....	280
Непословни и ванредни расходи	280
Ревалоризациони расходи.....	283
РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ ПРИХОДА.....	284
<i>Појам и врсте прихода</i>	<i>284</i>
Пословни приходи	284
Приходи од продате робе	285
Приходи од продатих производа и услуга	286
Финансијски приходи.....	287
Непословни и ванредни приходи	288
Ревалоризациони приходи	290
РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ ВАНПОСЛОВНИХ СРЕДСТАВА (ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОТРОШЊЕ).....	292
<i>Појам и подела</i>	<i>292</i>
<i>Евиденција ванпословних средстава (заједничке потрошње)</i>	<i>293</i>
Набавка ванпословних средстава (заједничке потрошње) ..	293
Изградња ванпословних средстава (заједничке потрошње) ..	295
Продаја ванпословних средстава (заједничке потрошње)...	296
Случај када се продајна вредност поклапа са садашњом вредношћу.....	297
Случај када је продајна вредност већа од садашње вредности	297
Случај када је продајна вредност мања од садашње вредности	298

Расходовање ванпословних средстава (заједничке потрошње)	299
Исправка вредности ванпословних средстава (заједничке потрошње)	299
Коришћење ванпословних средстава (заједничке потрошње)	300
Текућа заједничка потрошња	300
Заједничка потрошња за стамбену изградњу	301
Орочавање новчаних ванпословних средстава (заједничке потрошње) код банке уз камату	302
Заједничка потрошња за остале намене	303
Одржавање ванпословних средстава (заједничке потрошње)	303
Осигурање ванпословних средстава (заједничке потрошње)	304
Сопствени извори заједничке потрошње	305
ПРЕДЗАКЉУЧНА КЊИЖЕЊА	308
Уводна разматрања	308
Усклађивање рачуноводственог стања са самим собом	308
Усклађивање рачуноводственог са стварним стањем	309
Корекција салда рачуна стања	310
Декомпоновање салда активно-пасивних рачуна	313
Корекција расхода и прихода	314
РАЧУНОВОДСТВЕНО ОБУХВАТАЊЕ ФИНАНСИЈСКОГ РЕЗУЛТАТА	315
Уводна разматрања	315
Финансијски (периодични) резултат и правна регулатива	318
Концепције обрачунавања финансијског резултата	320
Концепт номиналног резултата	321
Концепт актуелизованог резултата	322
Периодични резултат у нашем обрачунском систему	326
Утврђивање и расподела финансијског резултата	329
Методe утврђивања финансијског (периодичног) резултата	329
Утврђивање финансијског (периодичног) резултата	331
Расподела финансијског (периодичног) резултата (добитка)	337
Покриће губитка	342
III. ДЕО ОРГАНИЗАЦИЈА РАЧУНОВОДСТВА	345

РАЧУНОВОДСТВО ПРИВАТНОГ ПРЕДУЗЕЋА	347
<i>Оснивање приватног предузећа</i>	347
Доношење општег акта о финансијском и рачуноводственом пословању	348
Отварање рачуна код банке	349
Пословне књиге.....	349
Рачуноводствене исправе и аналитички контни план.....	350
Отварање пословних књига	351
Распоређивање резултата	352
Састављање периодичног и годишњег обрачуна	353
РАЧУНОВОДСТВЕНИ ОБЛИЦИ И ФОРМЕ	354
<i>Уводна разматрања</i>	354
<i>Рачуноводствени облици - средства организације рачуноводства</i>	355
<i>Врсте рачуноводствених облика</i>	356
Италијански облик.....	356
Старо-италијански рачуноводствени облик.....	356
Ново-италијански рачуноводствени облик	357
Француски облик	359
Немачки облик	360
Енглески облик.....	361
Амерички облик	362
ДОКУМЕНТОВАНOST У РАЧУНОВОДСТВУ	365
<i>Уводна разматрања</i>	365
<i>Значај документа за рачуноводство</i>	366
<i>Класификација докумената</i>	366
Унутрашња и спољна документа	367
Благајничка и остала документа.....	368
Оригинална и изведена документа.....	368
<i>Рачуноводствена документа према нашим прописима</i>	368
<i>Облици рачуноводствених докумената</i>	369
<i>Проверавање документа у рачуноводству</i>	370
<i>Чување рачуноводствених докумената</i>	371
<i>Важнија књиговодствена документа</i>	372
Пријемница.....	372
НАЗИВ АРТИКЛА	372
<i>Требовање</i>	373
НАЗИВ АРТИКЛА	373

Радни налог.....	373
Радни лист.....	374
Предајница.....	374
Отпремница.....	375
Фактура (рачун).....	376
Вирмански налог.....	377
Општа уплатница.....	377
Готовински чек.....	377
Извод банке.....	377
Дневник благајне.....	378
Списак за исплату зарада.....	379
Путни налог.....	380
Контирање.....	380
РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОДИ.....	383
Уводна разматрања.....	383
Важнији рачуноводствени методи.....	383
Преносни метод.....	384
Копирни метод.....	384
Машински метод.....	386
Метод бушених картица.....	386
Аутоматски рачуноводствени метод.....	388
Рачуноводствени методи као средства рационализације рачуноводства.....	388

IV. ДЕО ПРИМЕНА РАЧУНАРА У РАЧУНОВОДСТВУ ... 391

УВОДНА РАЗМАТРАЊА.....	393
Појам рачунара и рачунарских система.....	395
Поступци и методологија рада при примени рачунара.....	397
Могућности савременог начина рада.....	399
Вођење главне књиге на рачунару.....	403
Методологија рада главне књиге.....	403
Прикупљање и контрола докумената.....	403
Обрада докумената.....	404
Књижење налога.....	405
Штампање прокњиженог налога главне књиге.....	405
Архивирање.....	405
Остали елементи методологије рада.....	407
Чиниоци пословања.....	407
Формалне и логичке контроле.....	413
Основне опште контроле.....	416

Сви атрибути који су у пројекту предвиђени као обавезни морају бити попуњени.....	417
Сва нумеричка поља морају бити чисто нумеричка.....	417
Сви датуми морају бити контролисани на логичку исправност	417
Посебне формалне контроле главне књиге	418
Посебне логичке контроле главне књиге	423
<i>Књижење</i>	426
Проширење главне књиге са финансијском аналитичком евиденцијом.....	426
Поруке и дијалог са корисником.....	428
V. ДЕО ЗАДАЦИ И РЕШЕЊА.....	431
ЛЕКСИКОН РАЧУНОВОДСТВА	445
ЛИТЕРАТУРА	475
ЗАКОНИ И ДРУГИ ПРОПИСИ	479

1. ДЕО
ПРИНЦИПИ РАЧУНОВОДСТВА
1. РАЧУНОВОДСТВО